

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πειραιάς 18-3-2021

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ατομική Γνωμοδότηση αριθ. 46/2021

Αριθμός Ερωτήματος: Το με αριθμό πρωτ. 20211097/10-2-2021 έγγραφο του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Ερώτημα: Ερωτάται αν, στην κλίμακα ισοδυναμίας υπολογισμού του οικογενειακού διαθέσιμου εισοδήματος φοιτήτριας, που αιτείται απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), λαμβάνονται υπόψη και τα τέκνα του συζύγου της, από προηγούμενο γάμο.

Ιστορικό

Στο παραπάνω έγγραφο και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, εκτίθεται το ακόλουθο ιστορικό:

1. Η Π.Ζ. επελέγη από την Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιά (Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων). Εν συνεχεία, υπέβαλε την από 5-11-2020 αίτηση απαλλαγής της από τα τέλη φοίτησης στο Π.Μ.Σ. με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, μεταξύ των οποίων και αντίγραφα της φορολογικής δήλωσης της ίδιας και του συζύγου της και των σχετικών εκκαθαριστικών σημειωμάτων φορολογικού έτους 2019.

Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε από την αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων, με την αιτιολογία ότι το οικογενειακό της εισόδημα υπερέβαινε το

70% εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, όπως αυτό ορίστηκε με την Υ.Α. 83842/Ζ1 (ΦΕΚ Β' 2726/3.7.2020).

Εν συνεχεία, κατά της ως άνω απορριπτικής απόφασης η ανωτέρω υπέβαλε ηλεκτρονικά την από 25-12-2020 ένσταση, προβάλλοντας ότι εσφαλμένα κατά τον υπολογισμό του οικογενειακού διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματός της, δεν υπολογίστηκαν τα τέσσερα τέκνα της οικογένειάς της, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό 131757/Ζ1/2-8-2018 «Περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης φοιτητών Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών των Ελληνικών Α.Ε.Ι.»

Σημειώνεται ότι, στη φορολογική δήλωση της Π.Ζ. στον Πίνακα 8 «Στοιχεία Εξαρτώμενων Μελών Φορολογούμενων» απεικονίζονται τα δύο (2) τέκνα που έχει με το σύζυγο της Α.Π. και στη φορολογική δήλωση του συζύγου της στον Πίνακα 8 «Στοιχεία Εξαρτώμενων Μελών Φορολογούμενων» απεικονίζονται τα συνολικά τέσσερα (4) τέκνα του.

Τέλος, στο από 25-12-2020 πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του Δήμου Καλλιθέας πιστοποιείται ότι, ως αρχικό μέλος είναι εγγεγραμμένος ο Α.Π. και στη μερίδα του είναι εγγεγραμμένα τα εξής μέλη: η Π.Ζ. ως συμβιούσα δυνάμει του οικείου συμφώνου συμβίωσης του Ληξιαρχείου Καλλιθέας, 2 τέκνα του γεννηθέντα από το γάμο του με την Α.Β. και 2 τέκνα του γεννηθέντα από το γάμο του με την Π.Ζ.

Ενόψει των ανωτέρω και προκειμένου να αποφανθεί η αρμόδια επιτροπή επί της ως άνω ενστάσεως, τέθηκε το προκείμενο ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο

2. Στο άρθρο 35 του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114), και υπό τον τίτλο «Δωρεάν φοίτηση - υποτροφίες» ορίζονται τα εξής:

«1. Τα Α.Ε.Ι. διασφαλίζουν την πρόσβαση στο δεύτερο κύκλο σπουδών των φοιτητών που πληρούν τα ακαδημαϊκά κριτήρια εισαγωγής, ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση.»

2. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, όπου αυτά προβλέπονται, οι φοιτητές Π.Μ.Σ., των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μιν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ.. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ.. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων. Με όμοια απόφαση διαπιστώνεται κατ' έτος το ποσό που αντιστοιχεί στο εθνικό διάμεσο διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα (το ατομικό και το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του οικογενειακού), σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου λαμβάνονται υπόψη, από την Επιτροπή που συγκροτείται δυνάμει της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 31, τα εισοδήματα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο κατά το χρόνο της επιλογής στο Π.Μ.Σ. έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.3...4...5...»

3. Στην απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό 131757/Ζ1 /2-8-2018 «Περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης φοιτητών Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών των Ελληνικών Α.Ε.Ι.» (Β` 3387), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 35 του ν. 4485/2017, ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 1. Πεδίο Εφαρμογής.

«Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης εφαρμόζονται για τους φοιτητές που έχουν επιλεγεί να φοιτήσουν σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών που

οργανώνονται και λειτουργούν από τα Ελληνικά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 και στο εξής».

Άρθρο 2. Ορισμοί.

«Για την εφαρμογή της παρούσας νοούνται ως:

1. Εθνικό διάμεσο διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα:

Το ως άνω εισόδημα προσδιορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή και διαπιστώνεται στην απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που εκδίδεται κατ' έτος, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4485/2017.

2. Οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα:

Για τον υπολογισμό του οικογενειακού διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό καθαρό εισόδημα, δηλαδή το άθροισμα των εισοδημάτων των μελών της οικογένειας από όλες τις πηγές εισοδήματος (εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, από αυτοαπασχόληση, συντάξεις, εισόδημα από ακίνητη περιουσία, επιδόματα - ανεργίας, οικογενειακά κλπ), μετά την αφαίρεση των φόρων (συμπεριλαμβανομένου του ΕΝΦΙΑ) και των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση, διαιρουμένου με την κλίμακα ισοδυναμίας. Τεκμαρτά εισοδήματα δεν λαμβάνονται υπόψη. Για τον υπολογισμό της κλίμακας ισοδυναμίας, ορίζεται συντελεστής στάθμισης 1 για τον πρώτο ενήλικα, 0,5 για τον δεύτερο ενήλικα και για μέλη 14 ετών και άνω και 0,3 για παιδιά 13 ετών και κάτω. Επομένως, το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα ισούται με το λόγο του συνολικού καθαρού οικογενειακού εισοδήματος δια του αθροίσματος των συντελεστών, αναλόγως των μελών της οικογένειας.

3. Ως εξαρτώμενα τέκνα νοούνται:

α) τα τέκνα προερχόμενα από γάμο, φυσικά, θετά ή αναγνωρισμένα, εφόσον είναι άγαμα και δεν υπερβαίνουν το 18ο έτος της ηλικίας τους ή το 19ο έτος, αν φοιτούν στη μέση εκπαίδευση.

β) τα τέκνα που φοιτούν στην ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση, το «Μεταλυκειακό έτος - Τάξη Μαθητείας» των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.), καθώς και τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), κατά τη

διάρκεια της φοίτησής τους και σε καμία περίπτωση μετά τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους.

γ) τα τέκνα με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους.

4. α) Το ορφανό ή τα ορφανά τέκνα αποτελούν ίδια οικογένεια, όταν έχει επέλθει θάνατος και των δύο γονέων.

β) Για άγαμους άνω των είκοσι τεσσάρων (24) ετών λαμβάνεται υπόψη μόνο το ατομικό τους εισόδημα.

5. Για την εφαρμογή των παρ. 3 και 4, ως ημερομηνία γέννησης θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

6. Ατομικό εισόδημα:

Το συνολικό καθαρό εισόδημα του αιτούντος, δηλαδή το άθροισμα των εισοδημάτων (εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, από αυτοαπασχόληση, συντάξεις, επιδόματα ανεργίας, εισόδημα από ακίνητη περιουσία, οικογενειακά επιδόματα κλπ, δηλαδή το σύνολο των καθαρών αποδοχών από όλες τις πηγές εισοδήματος), μετά την αφαίρεση των φόρων (συμπεριλαμβανομένου του ΕΝ-ΦΙΑ) και εισφορών για κοινωνική ασφάλιση. Τεκμαρτά εισοδήματα δε λαμβάνονται υπόψη.»

Άρθρο 3. Δικαιούχοι - Μη δικαιούχοι - Προϋποθέσεις απαλλαγής.

«1. Από τα τέλη φοίτησης σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, όπου αυτά προβλέπονται, απαλλάσσονται οι φοιτητές ΠΜΣ, των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (Ελληνικής Στατιστικής Αρχής). 2.»

Άρθρο 4. Ακολουθητέα διαδικασία.

«Η αίτηση απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ.. Η οικονομική

κατάσταση υποψηφίου σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ.. Η εξέταση των αιτήσεων πραγματοποιείται από επιτροπή επιλογής που συγκροτείται δυνάμει της περίπτωσης δ` της παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 4485/2017».

Άρθρο 5. Απαιτούμενα δικαιολογητικά.

«1. Αίτηση του φοιτητή, η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης.

2. Αντίγραφα των δηλώσεων Ε1 και των εκκαθαριστικών (συμπεριλαμβανομένου του εκκαθαριστικού ΕΝΦΙΑ) του αιτούντος και του/της συζύγου εάν είναι έγγαμος/η και των γονέων του, σε περίπτωση που ο αιτών είναι εξαρτώμενο μέλος, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 2, του τελευταίου φορολογικού έτους για το οποίο, κατά το χρόνο της επιλογής στο Π.Μ.Σ. έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Σε περίπτωση διαζευγμένων γονέων, προσκομίζει τη δήλωση Ε1 και το εκκαθαριστικό του γονέα στον οποίο ο αιτών είναι καταχωρημένος ως εξαρτώμενο μέλος ή ήταν καταχωρημένος πριν την υποβολή φορολογικής δήλωσης αυτοτελώς.

3.».

4. Στο άρθρο μόνο της απόφασης με αριθμό 83842/Ζ1 (ΦΕΚ Β 2726/3-7-2020): «Διαπίστωση του ποσού που αντιστοιχεί στο εθνικό διάμεσο διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα» του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 35 του ν. 4485/2017, ορίζονται τα ακόλουθα:

«Διαπιστώνουμε ότι το ποσό που αντιστοιχεί στο εθνικό διάμεσο διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 35 του ν. 4485/2017 κατά το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021, ανέρχεται για μεν το ατομικό εισόδημα σε οκτώ χιλιάδες εκατόν ενενήντα πέντε ευρώ (8.195,00 €) (100% του εθνικού διαμέσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος), για δε το οικογενειακό ισοδύναμο σε πέντε χιλιάδες επτακόσιες τριάντα έξι ευρώ και πενήντα λεπτά (5.736,50 €) (70% εθνικού διαμέσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος).»

5. Στο άρθρο 11 παρ.1 του ν.4172/2013 (Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος) ορίζεται ότι:

« Εξαρτώμενα μέλη

1. Ως «εξαρτώμενα μέλη» του φορολογούμενου, θεωρούνται:

α)...β) άγαμα τέκνα, εφόσον:

- είναι ανήλικα έως 18 ετών ή

- είναι ενήλικα έως 25 ετών και φοιτούν σε σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή...γ)...»

Τέλος, στο άρθρο 16 του ν.4172/2013 προβλέπεται κλίμακα μείωσης του φόρου εισοδήματος, αναλόγως του αριθμού των εξαρτώμενων τέκνων του φορολογούμενου.

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ'αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μας από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

6. Με το άρθρο 35 του ν. 4485/2017, όπως προκύπτει και από την αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού, κατοχυρώνεται η πρόσβαση των υποψηφίων στο δεύτερο κύκλο σπουδών των Α.Ε.Ι., με βάση τα ακαδημαϊκά κριτήρια επιλογής και ανεξαρτήτως της οικονομικής τους δυνατότητας (παρ. 1). Προς το σκοπό αυτό, με την παράγραφο 2 κατοχυρώνεται το δικαίωμα δωρεάν φοίτησης σε Π.Μ.Σ., για τα οποία έχουν οριστεί τέλη φοίτησης, σε υποψηφίους με χαμηλά εισοδήματα. Τα όρια εισοδήματος που τίθενται με τη διάταξη αυτή είναι, για μεν το ατομικό εισόδημα, το εκατό τοις εκατό (100%), για δε το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα, το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, όπως αυτά έχουν προσδιοριστεί με την, κατ' εξουσιοδότηση του πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 35 του ν. 4485/2017, εκδοθείσα υπ' αριθμ.

83842/Z1 (ΦΕΚ Β 2726/3-7-2020) απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, για το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021. Ειδικότερα, για το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 το μεν ατομικό ισοδύναμο εισόδημα ανέρχεται σε επτά χιλιάδες οκτακόσια εξήντα τρία ευρώ 8.195,00 € το δε οικογενειακό σε πέντε χιλιάδες πεντακόσια τέσσερα ευρώ 5.736,50 €. Το όριο αυτό δεν πρέπει να το υπερβαίνει, ούτε το οικογενειακό (σταθμισμένο), ούτε το ατομικό εισόδημα του φοιτητή, εάν έχει. Οι φοιτητές που απαλλάσσονται των τελών φοίτησης, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το τριάντα τοις εκατό του συνολικού αριθμού εισακτέων στο Π.Μ.Σ., η δε αίτηση απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των υποψηφίων, γεγονός που δεικνύει ότι, ο φοιτητής επιλέγεται να φοιτήσει στο Π.Μ.Σ. βάσει ακαδημαϊκών κριτηρίων και χωρίς να γνωρίζει ακόμη, το αρμόδιο όργανο επιλογής, τα στοιχεία της οικονομικής κατάστασης του υποψηφίου.

7. Περαιτέρω, στην παρ.2 του άρθρου2 της υπ' αριθμ. 131757/Z1/2-8-2018 απόφασης του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ορίζονται τα κριτήρια του οικογενειακού διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος και ο συντελεστής στάθμισης υπολογισμού της κλίμακας ισοδυναμίας, ο οποίος διαμορφώνεται βάσει των μελών της οικογένειας και στην παρ. 3 ορίζονται οι κατηγορίες των εξαρτώμενων τέκνων, που λαμβάνονται υπόψη για τη διαμόρφωση του ανωτέρω συντελεστή.

Ειδικότερα, στη διάταξη της παρ. 3 ως εξαρτώμενα τέκνα νοούνται, μεταξύ άλλων, τα ανήλικα τέκνα που προέρχονται από γάμο του φορολογούμενου.

Από τη γραμματική ερμηνεία της ανωτέρω διάταξης συνάγεται ότι, η έννοια του όρου «τέκνα προερχόμενα από γάμο» πληρούται, με μόνη την ιδιότητα του τέκνου που προέρχεται από γάμο, ιδιότητα που βεβαίως δεν απόλλυται, όταν ο γάμος των γονέων λυθεί. Επομένως, στην ανωτέρω διάταξη, εφόσον δεν τίθεται άλλη προϋπόθεση, εμπίπτουν γενικώς τα τέκνα τα προερχόμενα από γάμο, υπό τις ειδικότερα τιθέμενες προϋποθέσεις, ήτοι να είναι άγαμα και ανήλικα.

8. Αλλά και κατά τελεολογική ερμηνεία, σκοπός των διατάξεων του άρθρου 35 του ν.4485/2017 είναι η απαλλαγή του οικονομικά αδύναμου φοιτητή από τα δίδακτρα, βάσει της αποτύπωσης της πραγματικής οικονομικής κατάστασης

του ιδίου ή της οικογένειάς του, περίπτωση που δε συντρέχει, όταν στο οικογενειακό εισόδημα του φοιτητή δε συνυπολογίζονται και οι δαπάνες διαβίωσης των τέκνων του συζύγου του από άλλο γάμο, που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν.

9. Εξάλλου, διαχρονικά στις διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος προβλέπονται μειώσεις του φόρου εισοδήματος, όταν με το φορολογούμενο συνοικούν τέκνα που τον βαρύνουν ή εξαρτώνται από αυτόν (βλ. άρθρα 8 ν.δ. 3323/55, 7 ν.2238/1994 και 11 του ν.4172/2013). Συναφώς γίνεται δεκτό ότι, τα ανήλικα άγαμα τέκνα των διαζευγμένων συζύγων βαρύνουν τον ή την σύζυγο, εφόσον συνοικούν με το φορολογούμενο γονέα (ΝΣΚ 250/1994 βλ. σχετικώς Α.Κοψιάτης «Πρόσωπα που θεωρείται ότι βαρύνουν τους φορολογούμενους» Ε7 2012, σελ.556, πρβλ. και ΣΤΕ 391/2016)¹.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση με το σύζυγο της φοιτήτριας Π.Ζ. συνοικούν τα εξαρτώμενα ανήλικα τέκνα του, οι δαπάνες διαβίωσης των οποίων επηρεάζουν το οικογενειακό εισόδημα. Επομένως, τα τέκνα αυτά θα πρέπει να συνυπολογιστούν στο συντελεστή στάθμισης του οικογενειακού διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος της, αιτούσας την απαλλαγή, φοιτήτριας.

Απάντηση

10. Κατ'ακολουθία των προεκτεθέντων, η απάντηση στο τεθέν ερώτημα είναι η εξής:

Στο συντελεστή στάθμισης της κλίμακας ισοδυναμίας του οικογενειακού διαθέσιμου εισοδήματος της φοιτήτριας Π.Ζ., πρέπει να υπολογιστούν και τα συνοικούντα με το σύζυγό της τέκνα, από προηγούμενο γάμο, ως εξαρτώμενα τέκνα του άρθρου 2 παρ. 3 της υπ'αριθμ. 131757/Ζ1 /2-8-2018 απόφασης του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Περί απαλλαγής από τα

¹ Σημειώνεται, ότι και σε άλλες περιπτώσεις κοινωνικών παροχών, όπως στη χορήγηση των πολυτεχνικών επιδομάτων, στην απαλλαγή από τέλη ταξινόμησης κλπ., (άρθρα 6 ν.3454/2006 και 12 ν.3220/2004), ως πολύτεκνοι νοούνται οι γονείς, οι έχοντες τη γονική μέριμνα και επιμέλεια τεσσάρων τουλάχιστον τέκνων από έναν ή περισσότερους γάμους. Επιπλέον έχει γίνει δεκτό ότι, βάσει της γενικής διάταξης του άρθρου 6 του ν.3454/2006, προσδιορίζεται και η έννοια του φοιτητή που είναι μέλος πολύτεκνης οικογένειας και αιτείται μετεγγραφή (Γνωμ.ΝΣΚ 203/2017).

τέλη φοίτησης φοιτητών Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών των
Ελληνικών Α.Ε.Ι.»

Η γνωμοδοτούσα

Ξανθή Α. Μπασάκου Δ.Ν.

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.